

עד דְּלִסְטֶר צְפֹן, קַم חַד שְׁלֹהָבָא דְּאַשָּׁא, וּכְרוֹזָא קְרֵי,
אוֹזְדָקְפוֹ סְבִתְיַן אַתְבָדָרוֹ לְדָ' זְוִיָּן, הָא אַתְעַר מָאָן
דְּשֻׂוִי קְדָלָא, עַל אֲנָפּוֹי דְּתִבְגִּנָּא, כִּמְהָ דְּאַתְמָר, (יחזקאל כ"ט)
וּנְתַתִּי חַחִים בְּלִחְיִיךְ וְגַוּ). בְּדַיִן בְּלַהּוּ אַתְבָדָרוֹן. וּנְקַטִּין
לִיה לִתְגִּנָּא, וּנְקַבִּי אֲנָפּוֹי בְּסֶטֶר עַלְעוֹי, וּעַלְיַין לִיה
לְנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, עד דְאַתְבָר חִילִיה, בְּדַיִן אַהֲדָרוֹ
לִיה לִגְהָרוֹי. (נ"א לנחרוי)

חַד לְשָׁבָעִין שְׁגַנִּין עַבְדִּין לִיה בְּדַיִן, בְּגַיִן דְּלָא יַטְשִׁיטֵש
אַתְרִין דְּרִקְיַעִין וּסְמִכְיַהוּ. וּעַלְיִיהוּ כָּלָא אָוָדָן,
וּמְבָרְכָאָן וְאָמְרָאָן, (תהלים צ"ה) בּוֹאָו בְּשַׁתְחָוָה וּגְכֻרָה
גְּבָרָכה לְפִנֵּי הָא עֹוְשָׁנוּ.

תְּבִינִיָּא עַלְאַיִן אַיִלִין (ס"א לעילא) קְיִימִין אַיִפְנִין
דְמִתְבָּרְכָאָן, כִּמְהָ דְאַתְמָר (בראשית א') וַיְבָרֵךְ
אֹתָם אֱלֹהִים. אַיִלִין שְׁלֹטִין עַל כָּל שָׁאָר נְגַנִּין, דְכַתִּיב
וּמְלָאוֹ אֶת הַמִּים בַּיּוּמִים. וּעַל דָא בְּתִיב, (תהלים ק"ד) מָה רַבָּו
מַעֲשֵׂיךְ הָא כָּלָם בְּחִכְמָה עֲשִׂית.

תוספתא

(שיר השירים א') **אָשָׁפּוֹל הַפּוֹר דּוֹדי לִי.** **אָשָׁפּוֹל:** דָא אִמְאָה
עַלְאָה. מה אָשָׁפּוֹל מַתְקִשְׁת בְּכָמָה עַלְיַין בְּכָמָה
זְמוֹרוֹת לִיְשָׁרָאֵל דְאָכְלַיִן לִיה, הַכִּי שְׁכִינַתָּא עַלְאָה,
מַתְקִשְׁת בְּכָמָה קְשֹׁוֹטִין דְשִׁמְנָה כְּלִים, מִכָּמָה קְרַבְנִין,

מִכְמָה מֵינִי תְּכַשֵּׁיטֵין דְכְפָרָה לְבִנְהָא, וְאֵיהִ קִמְתָּה בְּהֹן
קִמְיִי מַלְכָא, וּמִיד (בראשית ט') וּרְאִיתֶיהָ לְזַכּוֹר בְּרִית עֲזֹלָם.
וַיְהִיבָת (ס"א לוֹן שָׁאַלְתִּין דְלֻחָן) לֹן שָׁאַלְתִּין דִילָה, בְּאַלְיִן בְּרַכְאָן
הַתְּקִינָנוּ רְבָנָנוּ בְּצָלוֹתָא, לְמַשְׁאָל קִמְיִי מַלְכָא.

בְּהַהְוָא זָמָנָא, כָּל דִּינֵין דְשְׁכִינָתָא תַּתָּא, דְאֵיהִ הוּהֵי
אַדְנָ"י, מַתְהַפְּכוֹן לַרְחָמִי, כְּגֻוֹנָא דָא יְדוֹעָד,
לִקְיִים (ישעה א') אָם יְהִי חֶטְאֵיכֶם כְּשַׁנִּים פְּשָׁלָג יְלִבְינָנוּ,
יְדוֹעָד. אָם יְאַדְיָמוּ כְתֻולָּע. דָודָ"י. כְּצָמָר יְהִי, יְדוֹעָד. כָּל
דִּינֵין (ג"א כָל דִּינֵין הַדָּא) מַתְלַבְגִּין מִשְׁכִינָתָא עַלָּה.

וְאֵיהִ שְׁכִינָתָא דָודָ"י, (בראשית ג') לְהַט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת
לְשִׁמְוֹר אֶת דָרְךָ עַצְמָה הַחַיִים. וְאוֹקְמוֹת רְבָנָנוּ,
דְמִתְהַפְּכָא זָמָנָנוּ רַחֲמִי, זָמָנֵין דִינָא פְעָמִים אַנְשִׁים,
פְעָמִים נְשִׁים. זָמָנֵין דִינָא, כְּגֻוֹנָא דָא דָודָ"י. זָמָנֵין
רַחֲמִי, כְּגֻוֹנָא דָא יְדוֹעָד. דָהָא אֵיהִ מִסְטוֹרָא דְאַלְנָא
דְחַיִי, כָל דִּינֵין מִתְהַפְּכִין לַרְחָמִי. וּמִסְטוֹרָא דְעַצְמָה הַדָּעַת
טוֹב וּרְעֵע, כָל רַחֲמִי מִתְהַפְּכוֹן לְדִינָא, לְמִידָן בָּהוּ לְאַיִנוֹן
הַעֲבָרִי עַל פַתְגָּמִי אָזְרִיָּתָא.

וְעַזְ דָא בְּעַלְמָא דָאָתִי, דָאֵיהִ בִּינָה, כָל שְׁמָהָן דְדִינָא
מִתְהַפְּכִין בָה (לְדִינָא) רַחֲמִי, בְגִין דָא אוֹקְמוֹת רְבָנָנוּ,
לֹא כְהֻעוֹלָם הַזֶּה הַעוֹלָם הַבָּא. וּבְגִין דָא, בִּינָה, אֵיהִ
לְהַט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת, דְמִתְהַפְּכָת מִדִינָא לַרְחָמִי

לצדיקים, למייבָּר לוֹן אֲגָרָא בְּעַלְמָא דָאִתִּי. מְלֻכּוֹת, להט
החרב המתהפכת, מרחמי לדינא, למידן בה לרשיעין.
(דף כ"ח ע"א) **בעלמא דין.**

אבל מעין הדעת טוב ורע, לאיהו בגונא דמטה, ומגין
demtahpecin hanashim li'shot, anashim li'shidim. ובגין
דא, (בראשית כ"ט) ויגד יעקב לרחל. ובגין דא, אוּקְמוּת
רבנן, דלית לייה לבר נש לשמשא עם אפתיה, עד
demisfer umma, שמא נתחלפה לו בשידה. בגין דלהט בעז
הදעת טוב ורע, מטהpecat mitob le'reu, ואיל תימא
demabshifi פֶּרֶעה, דכתיב ויעשו כן חרטומיהם בלבתייהם.
הוא מהpecin איפון מנות דלהון לנחשין. ומפטרא דאלין
הפוכן יכלין לאתמהpecav. (ע"בתוספותא).

(שמות ז) **ואמרת אל אהרן קח את מטה. Mai טעמא מטה
אהרן, ולא מטה משה. אלא, ההוא דמשה והוא
קדישא יתר, דאתגליף בגונתא עלאה בשמא קדישא,
ולא בעי קוידשא בריך הואה לסאבא ליה באיפון חוטרין
דחרשיה. ולא עוד, אלא לאכפיא לון לכל איפון
דאיתין מפטרא דשmealא, בגין דאהרן אתה מימינא,
ושmealא אתכפייא בימינא.**

**רבי חייא שאיל לרבי יוסף, הא גלי קמי קוידשא בריך
הוא, לאיפון חרשין יעבדין תנכיני, Mai גבורתא**

איהו למעבד קמי פרעה תבניא. אמר ליה, בגין דמתמן הווא שירותא לאלקאה, ומשירותא דתבניא שארי שולטניה, (נ"א לשולגיה ומשירותא דשולטניה שרי לאלקאה) כיון, חדו פולחו תרתי, ההא ריש חכמתא דנחש דילחון הבוי הוות. מיד אתהדר הווא תפניא דארון לאעא יבישא, ובלו לון.

ועל דא תוהיג, וידעו דשולטנא עללה אית באראעא, דאינון חשיבו, דהא לחתא, (נ"א לעילא) בר מביזה לא אית שלטנא למעבד מידי, כיון, ובלע מטה אהרן, מטה אהרן דייקא, ואתהדר לאעא ובלו לון.

ועל דא עבד אהרן תרין אתיין, חד לעילא, וחד לחתא. חד לעילא, תפניא עללה דשלטא על אינון דלהון. חד לחתא, דשליט אעא על תפניא דילחון. ופרעה חכמים הוה מכל חרשוי, ואסתפל דשלטנא עללה שליט על ארעא, שליט לעילא שליט לחתא.

אמר רבי יוסי, אי תימא, חרשיא כל מה דעבדין לאו איהו אלא בחייב דעינא, ההבי אהוו, ולא יתר, קא משמע לנו ויהיו דייקא, דכתיב ויהיו לתבניהם. ואמר רבי יוסי, אפילו אינון תפניא דילחון אהדרו למהוי אעין, ואעא דארון בלע לון.

כתיב, (יחזקאל כ"ט) הנני עלייך פרעה מלך מצרים התבניהם

הגדול הרובץ בתוך יאוריו. מתמן שרותה לחתתא בשולטנא דילהון. אבל חכמתא דילהון, לחתתא מבלהו דרגין איהו. (איינון)

תא חזי, חכמתא דילהון בדרgin תחת אין, לאכפיין לוון לאין דרגין בדרgin על אין, רישי שלטנותהון ועקרא דילהון, לחתתא מההיא תבינה, ומשתלשלן בתבינה, דהא מתמן נטיל חילא דרגא עלאה דילהון. משמע דברתיב, (שמות י"א) אשר אחר הרחים.

רבי חייא, היה יתריב يوما חדא, אבא דתרעה דאוישא. חמא ליה לרבי אלעזר חד קטפירה טאסא גביה, אמר ליה לרבי אלעזר, משמע, דאפיקלו באורח פלא תאבין למלה אברך. אהדר רישא וחמא ליה. אמר, ודאי שליחותא אית גביה. דהא קידשא בריך הוא בכלא עביד שליחותה, וכמה שליחין אית ליה לקודשא בריך הוא, שלא תימא מלין דאית בהו רוחא בלחודייה, אלא אפיקלו אינון מלין דלית בהו רוחא.

פתח ואמר, (חבקוק ב') כי אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יונגה. כמה אית ליה לבר נש לאודהרא מחוובי, שלא יחתא קמי קידשא בריך הוא. ואי יימא מאן יסחד ביה. הא אבגוי ביתיה ואעי ביתיה יסחדו ביה. ולזמנין דקידשא בריך הוא עביד בהו שליחותא. תא חזי חוטרא

דָאַהֲרֹן, דָאַהְוּ אָעָא יִבִשָּׁא, קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שִׁירָוֹתָא
דְגַסִּין עֲבֵד בֵּיה, וֶתֶרִי שְׁלִיחָוֹתִי בֵּיה אַתְעַבִּידָו. חַד דָאַהְוּ
אָעָא יִבִשָּׁא וְבָלָע לְאַינְנוּ תְּפִיבִיא דִילְהֹן. וְחַד דָהָא
לְשַׁעַתָּא אַתְהָהָר בְּרוֹחָא וְאַתְעַבִּיד בְּרִיךְ.

אָמַר רַבִּי אַלְעָזֶר, תְּפָח (דף כ"ח ע"ב) רֹוחַ הָנוּ, דָאַיְנוּ
דָאַמְרֵין, דָלָא זָמִין קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲרִיא
מִתְּיִא, וְהִיָּה יַתְעַבֵּיד מִבְּיִהוּ בְּרִיךְ חַדְתָּא. יִתְהַנֵּן וַיְחַמְּנוּ
אַיְנוּ טְפֵשָׁאֵין חַיְבִיא, רְחִיקֵין מְאוֹרִיתָא, רְחִיקֵין
מִבְּיִה, בִּידֵיה דָאַהֲרֹן הָוּה חֻטוֹרָא, אָעָא יִבִשָּׁא, וְקָוִידְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְפּוּם שַׁעַתָּא אַהֲדָר לֵיהֶ בְּרִיךְ, מְשִׁנְיָא בְּרוֹחָא
וְגַוְפָא. אַיְנוּ גּוֹפִין, דָהָוּ בְּהוּ רֹוחִין וְגַשְׁמָתִין קְדִישִׁין,
וְגַטְרוּ פְּקוֹדִי אֹורִיתָא, וְאַשְׁתְּדָלוּ בְּאֹורִיתָא יִמְמָא
וְלִילִי, וְקָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְמִיר לֹזָן בְּעֶפְרָא. לְבַתֵּר,
בְּזַמְנָא דִיחָדִי עַלְמָא, עַל אַחַת כְּמָה וּכְמָה דִיעַבֵּד לְהֹו
בְּרִיךְ חַדְתָּא.

אָמַר רַבִּי חַיִיא, וְלֹא עוֹד, אַלְאָ דָהָהָוּ גּוֹפָא דָהָוּתָה,
יְקּוּם. מְשֻׁמָּעָ דְכַתִּיב, (ישעה ב"ו) יְחִי מִתְּחִי, וְלֹא
כַתִּיב יְבָרָא, מְשֻׁמָּעָ דְבָרֵיָין אַיְנוּ אַבְלִיחִיו. דָהָא (בראשית
כל"ז ע"ב) גַּרְמָא חַד, יִשְׂתָּאָר מִן גּוֹפָא תְּחוֹת אַרְעָא, וְהָהָוּ
לֹא אַתְּرַקֵּב וְלֹא אַתְּבָלֵי בְּעֶפְרָא לְעַלְמִין, וּבְהָהָוּ זְמָנָא,
קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרַכֵּב לֵיהֶ, וַיְעַבֵּיד לֵיהֶ כְּחַמְרִיא

בְּעִיסָה, וַיִּסְתַּלֵּק וַיַּתְפַּשֵּׂט לְאַרְבָּע זָוִינָן וּמִבֵּיה יִשְׁתַּכְלֵל גּוֹפָא וְכֹל שִׁיפּוֹי. וּקְיַדְשָׁא בְּרִיךְ הַפָּא יְהִיב בֵּיה רֹוחָא לְבַתָּר. אָמָר לֵיה רַבִּי אַל עֲזֹר הַכִּי הַוָּא. וְתָא חֹזֵי, הַהוָּא גִּרְמָא בָּמָה אַתְּרַכָּה. בָּטָל. דְּכַתִּיב, (ישעה כ"ז) פִּי טָל אָוּרוֹת טָלָךְ וְגֹו.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמָר אֶל אַהֲרֹן קַח מְטֻךְ וְגַטָּה יָדֶךָ עַל מִימֵי מִצְרָיִם עַל נְהֻרוֹתָם עַל יָאוּרֵיהֶם וְעַל אֲגִמֵּיהֶם וְעַל כָּל מִקְוָה מִימֵיהֶם וַיְהִי דָם וְגֹו. אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, הָאֵי קָרָא אֵית לְאַסְתְּפָלָא בֵּיה, וְהִיךְ יְכַל לְמַהְדָךְ לְכָל הַגִּי אַתְּרִי. (וְלֹא עוֹד אַלְא) וְתוֹ, דְּהָא בְּתִיב וַיִּמְלָא שְׁבָעַת יָמִים אַחֲרֵי הַפּוֹתָה ה' אֶת הַיּוֹרֵד בְּתִיב, וְאֵת אָמָרָת עַל מִימֵי מִצְרָיִם עַל נְהֻרוֹתָם עַל יָאוּרֵיהֶם וְעַל אֲגִמֵּיהֶם.

אַלְאָ, מִימֵי מִצְרָיִם נְגִילָה. וּמְתַפְּנָן אַתְּמַלְיִין כָּל אַיִבּוֹן שֶׁאָר אֲגִמֵּין וַיָּאוּרֵין וַמְבּוּעֵין וְכֹל מִימֵין דִּילָהָן. וְעַל דָא, אַהֲרֹן לֹא גַטָּה לְמַחְאָה אַלְאָ לְנְגִילָה בְּלַחְוֹדָיו. וְתָא חֹזֵי דְּהַכִּי הַוָּא, דְּכַתִּיב וְלֹא יְכַלּוּ מִצְרָיִם לְשִׁתּוֹת מִים מִן הַיּוֹרֵד.

אָמָר רַבִּי אָבָא, תָא חֹזֵי, מִיִּין תַּתְּאִין מַתְּפִרְשָׁאָן לְכֹמָה סְטְרִין, (נ"א מִיִּין עַלְאי ע"ב וְגו') (עַלְאן דָא) וַיִּמְיִין עַלְאן מַתְּכִנְשֵׁי בְּבִי בְּגִינְשֵׁו מִיאָ, דְּכַתִּיב, (בראשית א') וַיֹּאמֶר

אֱלֹהִים יָקוּם הַמִּים מְתַחַת הַשָּׁמִים אֶל מִקְוָם אֶחָד. וַכֹּתֵב
וְלִמְקוֹה הַמִּים קָרָא יְמִים. הָאִי קָרָא אֲיוֹקְמוֹה. וְתָא חֹזֵי,
הַהוּא רַקְיעָא דָאִית בֵּיה שְׁמַשָּׂא וִסְיָהָרָא כּוֹכְבִּיָּא וּמְזֻלִּי,
דָא אִיהוּ בֵּי בְּנִישׁוֹת מִיאָ רַבָּא, הַהוּא נְטִיל בֶּל מִין,
וְאַשְׁקֵי לְאַרְעָא, הַהִיא עַלְמָא תַּתָּה, בִּיּוֹן, דַּנְטֵל מִיאָ
בְּדָר לֹזֶן, וּפְלִיג לֹזֶן לְכָל עִבָּר, וּמְתַמֵּן אַתְשָׁקִין פֶּלֶא.
וּבְזַמְּנָא דְּדִינָא שְׁרִיאָ, עַלְמָא תַּתָּה לֹא יִנְקָא מִן הַהִוא
רַקְיעָא, וַיִּנְקָא מִסְטָר שְׁמַאְלָא, וּכְדִין אַקְרֵי
(ישעה ל"ד) חַרְב לְה' מְלָאָה דָם. וּוֹי לְאַינְיָון דִּינְקִין כְּדִין
מִינָה, וְאַתְשָׁקִין מִינָה, דְבַהְהוּא זְמָנָא יְמָא יִנְקָא מִתְרֵין
סְטָרֵין, הַוָּה אַתְפֵלָג לְתִרְיָין חַוְלָקִין, חַוּר וּסְוָמָק. וּכְדִין
שְׁדֵי לְיַאֲרָא חַוְלָקָא דְמִצְרִים, וְאַלְקֵי לְעַילָא וְאַלְקֵי
לְתַתָּה. וְעַל דָא שְׁתָאָן יִשְׂרָאֵל מִיאָ. וּמִצְרָאי דָמָא.
אֵי תִּימָא בְּגִין גַּיְעָוָלָא הַוָּה וְלֹא יִתְיר. תָא חֹזֵי, שְׁתָאָן
דָמָא וְעַל לְמַעַיְהוּ, וְאַסְתָּלָק וּבְקָע, עַד דְהַווּ
מִזְבְּנִין לֹזֶן יִשְׂרָאֵל מִיאָ בְּמִזְבְּחָא, וּכְדִין שְׁתָאָן מִיאָ
בְּגִינִי כֵּה שִׁירּוֹתָא לְאַלְקָה לֹזֶן הַוָּה דָמָא.

רַבִּי יְצָחָק פָּתַח הָאִי קָרָא, (תהלים קמ"ה) אֲרוֹמָמֶךָ אֱלֹהִי
הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמֶךְ לְעוֹלָם וְעַד. תָא חֹזֵי, דָוד
לְקַבֵּיל דְּרַגָּא דְּיִלְיָה קָאָמָר, דְכַתִּיב אֱלֹהִי דִּידִי. בְּגִין
דְבָעָא לְסַלְקָא שְׁבָחִיתָה, וְלֹא עַלְאָא לֵיה לְגַהּוֹרָא עַלְאָה,

לֹא תַעֲרֵב אֶת־בְּדָא, לִמְתוֹי כֵּלָא חַד. בְּגִינִי כֵּה, אֲרוֹמָמַךְ
אֱלֹהִי הַמֶּלֶךְ וְגו'.

דְתַגְיִבָן, כֵל יוֹמוֹ דָדוֹד, אֲשַׁתְדֵל לְאַתְקָנָא כְוֹרְסִיה,
וְלֹא נָהָרָא אַנְפָחָא, בְגִין דִיגִין עַלְיהָ וְאַתְגָהֵיר
תְדִיר נְהֹרָא תִתְאָה (דף כ"ט ע"א) בְנְהֹרָא עַלְאהָ, לִמְתוֹי כֵלָא
חַד. וּכְדָאתָא שֶׁלְמָה, אֲשַׁבָה עַלְמָא שְׁלִים, וְסִיחָרָא
דְאַתְמָלִיא, וְלֹא אַצְטָרִיךְ לְאַטְרָחָא עַלְהָ לְאַנְהָרָא. (ע"ב)
תָא חִזִי, בְשֻׁעַתָא דְבָעֵי קְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא לְמִיסְבָ נְוִקְמִין
מְעַמְין עַוְבָדִי עַבּוֹדָה זָרָה, אַתְעַר שְׁמָאָלָא,
וְאַתְמָלִיא סִיחָרָא מְהֹוָא סְטָרָא דָמָא. וּכְדִין, נְבָעֵין
מְבּוּעֵין וּנְחָלֵין דְלִתְתָא, כֵל אִינְפּוֹן דְלִסְטָר שְׁמָאָלָא דָמָא.
וְעַל דָא, דִינָא דִילְהָוָן דָמָא.

תָא חִזִי, כֵד הָאֵי דָמָא אַתְעַר (נו"א כֵד הִינְאָ אַתְעַר עַל עַלְמָא בְגִין הֹהָא
דָמָא דְקָטוֹלִין קְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא אַתְעַר) עַל עַמָּא, הָהָוָא דָמָא
דְקָטוֹלִין אֵיתָהוּ דְיִתְעַר עַלְיִהוּ עַמָּא אַחֲרָא וְקָטִיל לוֹן.
אַבְל (הַשְׁתָא) בְמִצְרִים, לֹא בְעָא קְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא
לְאִיתְתָא עַלְיִהוּ עַמָּא אַחֲרָא לְאַתְעָרָא עַלְיִהוּ דָמָא
בְגִין דִישְׁרָאֵל הוּוּ בְינִיְהוּ, וְלֹא יַצְטָעֵרֵין בְגִין דְדִירִין
בְאַרְעָא דִילְהָוָן, אַבְל קְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא מַחְא לָוּן בְדָמָא,
בְגִהְרִין דְלִהָוָן, דָלָא הוּוּ יְכָלֵין לְמִשְׁתִי.

וּבְגִין דְשִׁילְטָנוֹתָא דְלִהָוָן, שְׁלָטָא בְהֹוָא נְהָרָא, פְקִיד

קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא לְשׁוֹלֵטְנוֹתָא דֶּלְהוֹן בַּקָּדְמִיתָא, בְּגַין
דִּילְקָי דֶּלְהָלָא דֶּלְהוֹן בַּקָּדְמִיתָא, בְּגַין דְּגִילּוֹס חַד דֶּלְהָלָא
דֶּלְהוֹן הָתוֹה, וְכֵן שֶׁאֲרָר דֶּלְהָלִין דֶּלְהוֹן גְּבֻעִין דָּמָא. הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב וְהִיא דָם בְּכָל אָרֶץ מְאָרִים וּבְעָצִים וּבְאָבָנִים.
ר' חִיאָ קָמָ לִילִיא חַד לְמַלְעִי בָּאוּרִיִּתָא, וְהָתוֹה עַמְּיהָ ר'
יּוֹסֵי זֹוָתָא, דְּהָתוֹה רְבִיא. פַּתַּח ר' חִיאָ וְאָמֵר, (קהלת ט)
לְךָ אָכֹל בְּשִׁמְחָה לְחַמְךָ וִשְׁתָה בְּלֹב טוֹב יִגְּנַךְ כִּי כָּبָר
רְצָחָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ. מַאי קָא חַמָּא שֶׁלְמָה דָאָמֵר
הָאִי קָרָא.

אֶלָּא שֶׁלְמָה כָּל מְלוֹי בְּחַכְמָה הָוּ, וְהָאִי דָאָמֵר לְךָ אָכֹל
בְּשִׁמְחָה לְחַמְךָ, בְּשִׁעְתָּא דְּבָר נְשָׁא אַזְיל בָּאוּרָחוֹי
דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא, קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא מַקְרָב לֵיהֶ
לְגַבְיוֹה, וַיַּהַיֵּב לֵיהֶ שְׁלוֹה וּגְנִיחָה, פְּדִין נְהָמָא וְחַמְרָא
דְּאָכִיל וְשִׁתִּי, בְּחַדּוֹה דְּלָבָא, בְּגַין דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא
אַתְּרָעִי בְּעֻזְבָּדוֹי.

אָמֵר לֵיהֶ הַהְוָא רְבִיא, אֵי הַכִּי, הָא אָמְרָתְךָ כָּל מְלוֹי
דְּשֶׁלְמָה בְּחַכְמָתָא הָוּ, אָنָ הָנָא חַכְמָתָא הַכָּא. אָמֵר
לֵיהֶ בָּרִיךְ תְּבִשֵּׁל בְּשׁוֹלֶךָ, וְתַּחַמֵּי הָאִי קָרָא. אָמֵר לֵיהֶ עַד
לֹא בְּשִׁילְגָּא יַדְעַנָּא. אָמֵר לֵיהֶ מַנָּא לֹן.

אָמֵר לֵיהֶ קָלָא חַד שְׁמַעַנָּא מַאֲבָא, דְּהָתוֹה אָמֵר בְּהָאִ

קָרָא, דְּשֶׁלֶמֶת קָא אַזָּהָר לֵיהּ לִבְרָנְשׂ, לְאַעֲטְרָא לְהָ
לְכִנְסָת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְחָה, דְּאֵיהּ סְטוֹרָא דִימִינָא, וְאֵיהּ
נְהַמָּא, דִיתְעַטָּר בְּחַדּוֹה. וְלֹבֶתֶר, יִתְעַטָּר בְּחַמְרָא, דְּאֵיהּ
שְׁמָאָלָא, בְּגִין דְתִשְׁתַּכְחָ בְמַהְיָמָנוֹתָא דְכָלָא, חֲדוֹתָא
שְׁלִימָתָא, בִּימִינָא וְשְׁמָאָלָא, וּכְדָתָהוּ בֵין תְּרוּוּיָהּ
כְּדֵין כָּל בְּרֶפֶאָן שְׁרָאָן בְּעַלְמָא. וְכָל דָא, כְּדָ אַתְּרָעִי
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְעֻזְבִּידְיהָוּן דְבָנִי נְשָׂא, הָדָא הוּא
דְכַתְּבָב כִּי כָבֵר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מְעַשֵּׁיךְ. אַתָּא ר' חִיאָ
וּנְשָׁקִיהּ, אָמֵר, חִיאָ בְּרִיךְ הָאֵי מְלָה שְׁבָקָנָא בְגִינָה,
וְהַשְּׁתָּא יָדַעַנָּא, דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְעֵי לְאַעֲטָרָא לְךָ
בְּאוֹרִיָּתָא.

תו פָתָח ר' חִיאָ וְאָמֵר, אָמָר אֶל אַהֲרֹן קַח מַטָּה וְגַטָּה
יַדְךָ עַל מִימֵי מִצְרָיִם. מַאי טַעַמָּא אַהֲרֹן וְלֹא מָשָׁה.
אָלָא, אָמֵר קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַהֲרֹן מֵיִן קִיְמִין
בְּדוֹכְתִּיהּ, וְשְׁמָאָלָא בְעֵי לְנַגְּדָא מֵיִן מַתָּפָן, אַהֲרֹן דָאַתִּי
מַהַהוּא סְטוֹרָא יִתְעַר לֵיהּ, וּכְדָ שְׁמָאָלָא נַקְיִיט לֹזָן, אִינְזָן
יִתְהִדְרוֹן דְמָא.

תָא חִזְיָה תִפְתָּחָה דְכָל דְרַגִּין מַחָא בְקָדְמִיתָא. אָמֵר רַבִּי
שְׁמַעוֹן מַתִּתָּאָה שְׁרָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיַּדָּא
דִילִיהּ, מַחָא בְכָל אַצְבָּעָא וְאַצְבָּעָא. וּכְדָ מַטָּא לְדַרְגָּא
עַלְאהָ דְכָל דְרַגִּין, עַבְדָ אֵיהּ דִילִיהּ, וַעֲבָר בְאַרְעָא

**דְמָצְרִים, וְקַטֵּל כֹּלֶא. וּבְגִינִי כֹּה קַטֵּל כֹּל בּוֹכְרִין בְּאָרֶץ
דְמָצְרִים, בְּגִינִי דָאִיהוּ דְרָגָא עַלְאהָ וּבּוֹכְרָא דְכָלָא.**

וְתָא חֹזִי, פְּרֻעָה הָוּה שׁוֹלְטָנִיהָ בְּמִיאָ, (נ"א בקדמיתה ומתחאה

ש"א קדרשא בריך הוא וכד מטה לדרגן עילאה דילחון דאייהו בוכרא דבל דרגן
 Dilchon קטל כל בוכרא באָרֶץ דמצרים בגין דהוא דרנא עילאה ו�וכרא דכולא ותא חזי
 פרעה הוה בוכרא ושולטניה במייא) **דְכַתִּיב,** (יחזקאל כ"ט) **הַתְּנִינִים הַגָּדוֹלִים
הַרְׂבוֹצִים בְּתוֹךְ יְאֹרְיוֹן, בְּגִינִי כֹּה אֲתַהֲפָךְ נְהַרְיָה בְּדַמָּא
בְּקָדְמִיתָא. לְבַתֵּר צְפְּרַדְעִים דְמִשְׁמָטִים לֹוֹן בְּקָלִין טְסִירִין
מְקַרְקָרִין בְּגֹו מְעִיָּהָו, (נ"א מקרקערין בגו יאורה) וְגַפְקִי מְגֹו
יְאֹרְאָ, וְסַלְקִי בְּיִבְשָׁתָא וְרַאֲמִין קָלִין בְּכָל סְטְרִין, עד
דָאִינּוּן בְּפָלִין כְּמַתִּין בְּגֹו בִּיתָא.**

**וְרוֹזָא דְמָלָה, כֹּל אִינּוּן עַשְּׂרָ אֶתְיָן דְעַבְדָּ קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא, כְּלָהוּ הָוּ מְגֹו יְדָא תְּקִיפָּא, וְהָוּא יְדָא
אֲתַהֲפָךְ עַל אִינּוּן דְרָגִין (דף כ"ט ע"ב) כְּוֹלָהוּ שְׁלַטְנוֹתָא דְלָהָזָן,
בְּגִינִי לְבָלְבָלָא דְעַתְיִיהָו, וְלֹא הָוּ יְדָעִי לְמַעַבְדָּ מִידָּי. תָּא
חֹזִי, כֹּל אִינּוּן דְרָגִין דְלָהָזָן, כִּיּוֹן דְגַפְקִי לְמַעַבְדָּ מִידָּי,
דְאֲתַחְזִי לְכָלָא לֹא יְכָלִין (לבתר) לְמַעַבְדָּ מִידָּי. (איימת בד) (נ"א
בגין דהא) **יְדָא תְּקִיפָּא** (ס"א שְׁרִיאָ) **דְשְׁרִיאָ עַלְיִיהָו.** (דכתיב)**

(שמות ז) **וְשָׁרֵץ הַיּוֹרֵץ צְפְּרַדְעִים וְעַלוּ וּבָאוּ בְּבִיתָה. ר'**
שְׁמַעַונְךָ פַּתַּח וְאָמֵר, (ירמיה ל"א) **קוֹל בְּרָמָה בְּשָׁמָעָנָה
בְּכִי תְּמִרּוֹרִים רְחֵל מְבָכָה עַל בְּנִיהָוּגָו.** תָּא חֹזִי, הָאֵי

קָרָא אֹוְקָמוֹה בְּכֶמֶה אַתְּרִי. וְהָאֵי קָרָא קְשִׁיא, רְחֵל מְבַכָּה
עַל בְּגִיה, בְּגִיה דְּרֵחֶל יְוָסָף וּבְגִימִין הָוּ וְלֹא יִתְּיַיר, וְלֹא
(כְּפָלָהו) שִׁית שְׁבָטִין הָוּ דִּילָה, אֲמָאי בְּכֶת רְחֵל וְלֹא
לְאָה.

אֲלֹא הָכִי אָמָרוּ בְּתִיב, (בראשית כ"ט) וְעַיְנִי לְאָה רְפּוֹת.
אֲמָאי רְפּוֹת. בְּגִין דְּכָל יוֹמָא נְפֻקָּת לְפֶרֶשֶׁת
אַרְחִין, וְשָׁאַלְתָּ עַל עַשּׂוֹ, וְהָוּ אָמְרִין לְהָעֲבֹדְךָ דְּהַהוּא
רְשָׁע, וְדַחְילָת לְמַגְפָּל בְּגַוּ עֲדֵבִיה, וְהָוּת בְּכֶת כָּל יוֹמָא,
עַד דָּאַתְּרַבְּכָו עִינְהָא.

וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמָר, אַנְתָּ בְּכֶת בְּגִין הַהוּא צְדִיקָא,
דְּלֹא תְּהַווּ בְּעַדְבִּיה דְּהַהוּא רְשָׁע. חִיִּיךְ, אַחֲתָךְ
תְּקִים בְּפֶרֶשֶׁת אַרְחִין, וְתַּבְּכִי עַל גְּלוּתָהּוּן דִּישְׁרָאֵל, וְאַתְּ
תְּקִים לְגֹו וְלֹא תַּבְּכִי עַלְיָיוֹן וְרֵחֶל אֲיַהִי בְּכֶת עַל גְּלוּתָהּוּן
דִּישְׁרָאֵל.

אֲבָל הָאֵי קָרָא, אֲיַהִוּ עַל מָה דָאָמָרָן. אֲבָל רְזָא דְמַלְתָּה,
דְּרֵחֶל וְלֹאָה תְּרִי עַלְמִין נִגְנָהּ. חַד עַלְמָא
דְּאַתְּפִסְיָא, וְחַד עַלְמָא דְּאַתְּגָלִיא. וְעַל דָּא, דָא אַתְּקִבְרָת
וְאַתְּחַפְּיָת לְגֹו בְּמַעֲרָתָא וְאַתְּפִסְיָת. וְדָא קִיְמָא
בְּפֶרֶשֶׁת אַרְחִין בְּאַתְּגָלִיא. וְכֹלָא כְּגֻונָא עַלְאָה. וּבְגִין כֵּה
לֹא אֲעַיל לְהָעֲקֹב בְּמַעֲרָתָא, וְלֹא בְּאַתְּר אַחֲרָא, דְּהָא
בְּתִיב (בראשית מ"ח) בְּעוֹד כְּבָרָת אָרֶץ לְבּוֹא אֶפְרָתָה, וְלֹא

אֲעֵל לְהַלְמָתָא. בְּגִין דְּהֹוָה יְדֻעָה דְּאַתְּרָה הוּא בְּאַתְּרָא דְּאַתְּגָלְיָא.

תְּאַחֲזֵי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הַכִּי אַקְרֵי, רְחֵל. כַּמָּה דָאָת אָמָר,
(ישועה נ"ב) **וּכְרֵחֶל לְפָנֵי גּוֹזְזִיהָ נָאַלְמָה. אַמְּאֵי נָאַלְמָה.**

דְּכָד שְׁלָטִין שָׁאָר עַמִּין, קָלָא אַתְּפָסָק מִינָה, וְהֵיא אַתְּאַלְמָת.

וְדָא הֵיא דְּכַתְּיב, קֹול בְּרָמָה בְּשָׁמָע בְּהִיכִּי תְּמִרוּרִים.
קֹול בְּרָמָה בְּשָׁמָע דָא יְרוּשָׁלָם לְעַילָא. רְחֵל מְבָכָה
עַל בְּנִיה, כָּל זְמָנָא דִּיְשָׂרָאֵל אַיְנוֹ בְּגִלוֹתָא, אַיְהֵי מְבָכָה
עַלְיָהוּ דָאֵהָי אִמְּא דְּלָהּוֹן. מְאֵנָה לְהַפְּחָם עַל בְּנִיה. מָאֵ
טַעַמָּא. כִּי אַיְנוֹמָבָעֵי לֵיה. אַלְא, בְּגִין דְּבָעַלה
דָאֵהָי קֹול, אַסְתַּלְקֵק מִינָה, וְלֹא אַתְּחַבֵּר בְּהַדָּה.

וְתָאַחֲזֵי, לֹאו שְׁעַתָּא חֲדָא, אַיְהֵי דְּבָכָת עַלְיָהָו
דִּיְשָׂרָאֵל, אַלְא בְּכָל זְמָנָא זְמָנָא דְּאַיְנוֹ בְּגִלוֹתָא.
וּבְגִינֵי כֵּה, קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא גָרָם לוֹן קָלָא לְמִצְרָאי,
דְּכַתְּיב, (שמות י"א) וְהִתְהַצֵּקְה גְדוֹלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָים
אֲשֶׁר פָמֹהוּ לֹא בְּהִתְהַזֵּז וְגֹו. וּזְמִינָן לוֹן קָלִין אַחֲרָנִין,
בְּאַיְנוֹ עַוְרַדְעַגְיָין, דְּרָמָאן קָלִין בְּמַעַיְהָו, וְהֵוּ בְּפָלִי
בְּשֻׁוקִי כְּמַתִּים.

וְתַעַל הַצְּפָרְדָע, חֲדָא הוָת, וְאַוְלִידָת, וְאַתְּמִלְיָית אַרְעָא
מִינְיִיהָו. וְהֵוּ בְּלָהּוּ מְסִרֵין גַּרְמִיָּהוּ לְאַשָּׁא,

דכתייב ובתפנוריך ובמשארותיך, ומאי הו אָמְרוּ. (תהלים ס"ו)
 באנו באש ובמים ותוציאנו לרויה. ואי תימא אי הכי
 מאי איכפת להו למצורי דעאלין לאשא כל אינון
 עזרדענין אלא פלהו עאלין לאשא ואולין בתנורא ולא
 מתין. ואינון דמתין מאי קא עבדי. בהמא תהה בתנורא
 וועלין בגו בהמא ומתקען ונפקי מביהו אחרניין
 ואשתארין בנחמא. אתו למייכל מינה ההיא פטא
 אתהדרו עזרדעניא במעיהו וקרדו ורמאן קלין עד
 דהו מתים. ודא קשייא לוון מפלא. תא חזי כתיב ושרץ
 היואר צפרדעים ועלו ו באו בביתך ובתדר משבבך ועל
 מטבח. פרעה איהו אלקי קדמאה מפלחו ויתיר מפלחו.
 ליהוי שמייה די אלה מברך מן עלמא ועד עלמא דהוה
 פקיד עובדין דבני נשא בכל מה דעבדי. כתיב (בראשית י"ב)
 ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל פרעה ותקח
 האשה בית פרעה. האי קרא לדרשא הוא דאתא. תלת

פרעה

כתיב (בראשית י"ב) ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל
 פרעה ותקח האשה בית פרעה. האי קרא
 לדרשא הוא דאתא. תלת פרעה (ד"ב נ"א) הכא. חד, בההוא
 זמנא. וחד, ביוםוי דיוסף. וחד, ביוםוי דמשה דאלקי
 בקולפו. (ס"א האי קרא פלא אתקיים בפרעה קדמאה אבל בשעתה וכו' והאי קרא

(אתקיים)